

1. Kdy a kde vznikly první mince?

- a) První mince vznikly v 7. století v maloasijské Lydii za vlády krále Alyatta II. (610-560 př. n. l.). Tehdy se však ještě jednalo o kovové peníze ražené z tzv. elektra, slitiny zlata a stříbra. Jeho syn Croesus (560-546 př. n. l.) pak zahájil ražbu zlatých mincí.

2. Jak se jmenovaly první české peníze?

- a) První české peníze, denáry, odvozovaly svůj název od římských stříbrných mincí označovaných jako denarius. Pojmenování při tom vzniklo z latinského deni, „po deseti“, neboť se dělil na deset měděných mincí, asů. Poprvé byl v Římské říši ražen v roce 211 př. n. l. V českých zemích obíhaly od 10. do konce 13. stol. Od názvu denarius se odvozuje označení peníze v některých jazycích (např. Italština, Portugalština, Španělština).

3. Jaký portrét byl na lící straně 20 Kčs bankovky z roku 1970?

- a) V roce 1970 nahradila dvacetikorunová bankovka dosavadní nominál v hodnotě 25 Kčs. Její autor Karel Hruška použil na lící stranu nejstarší známou plastiku Jana Žižky z Trocnova, který se nacházel na bankovkách v hodnotě 25 Kčs od roku 1953. Pro rubovou stranu použil vyobrazení z Jenského kodexu, které bylo v době normalizace nezřídka objektem kritiky ortodoxních komunistů.

4. Jaký motiv je vždy na lící straně českých mincí?

- a) Již od doby I. ČSR se na lící straně mincí nalézala státní symbolika. Až do roku 1960 se, s výjimkou doby okupace, uplatňoval malý československý státní znak. Poté byl užíván státní znak Československé socialistické republiky, který byl až v roce 1990 nahrazen státním znakem České a Slovenské federativní republiky. Po vzniku České republiky se na mincích uplatnil malý státní znak.

5. Který český panovník zahájil ražbu zlatých mincí?

- a) První české zlaté mince – florény – nechal razit český král Jan Lucemburský (1310-1346) v roce 1325. Typ zlaté mince vycházel z florentského vzoru (florin dór), a proto byl na ní zobrazen znak města Florencie (lilie) a postava jejího patrona (sv. Jana Křtitele).

6. Kdo byl prvním ministrem financí Československa?

- c) Přestože se v době příprav vzniku samostatného státu uvažovalo o Aloisi Rašínovi jako o ministru vnitra a post ministra financí byl zamýšlen pro Jaroslava Preisse, nakonec se jím v ČSR stal právě Alois Rašín. V době svého mandátu provedl odluku československé měny od rakousko-uherské a připravil tak půdu pro úspěšný hospodářský rozvoj samostatné Československé republiky.

7. Kdy byl schválen zákon o akciové bance cedulové?

- c) Zákon o akciové bance cedulové č. 347/1920 Sb., z. a n. byl vydán v dubnu roku 1920. Jeho vydání bylo motivováno primárně snahou napomoci ke stabilizaci československé koruny na mezinárodních tvrzích. Zákon se dělil na dvě části, první zakotvovala v obecné rovině práva a povinnosti cedulové banky, druhá obsahovala stanovy cedulové banky. Zákon byl novelizován v roce 1925.

8. Kdy zahájila svou činnost Národní banka Československá?

- a) Přestože již od počátku 20. let 20. stol. mělo Československo cedulový zákon opravňující ke zřízení cedulové banky, k ustavení Národní banky Československé došlo teprve až v roce 1926. Původně se totiž předpokládalo, že vzniku cedulové banky by mělo předcházet vytvoření stabilní měny kryté zlatem. V roce 1925 byl tento postup obrácen, neboť zejména mezinárodní finanční kruhy požadovaly urychlené vytvoření nezávislé měnové instituce.

9. Ve kterém roce byla provedena peněžní reforma?

- b) Dne 1. června 1953 byla přes předběžná ujišťování prezidenta Antonína Zápotockého provedena peněžní reforma. Jejím úkolem bylo nejen dokončit měnová opatření z roku 1945 a odstranit dvojí trh (vázaný a volný), ale také vyřešit vnitřní zadlužení státu vyvolané ekonomickou politikou po komunistickém převratu a zároveň tvrdě postihnout osoby a společenské skupiny potenciálně nepřátelské režimu.

10. Kdy vznikla Česká národní banka?

- a) Po zániku České a Slovenské federativní republiky došlo také k rozdělení dosavadní centrální banky, Státní banky československé. K 1. lednu 1993 vznikla Česká národní banka jako centrální banka České republiky a Národní banka Slovenska jako centrální banka Slovenské republiky.

